

उपभोक्ता समिति कार्य सञ्चालन कार्यविधि ऐन

२०७४

नेपालको संविधान २०७२ को भाग ५ को धारा ५६ को उपधारा ९ मा नेपालको मुल संरचना मा स्थानिय तहको व्यवस्था छ भने भाग १७ को धारा २१४ को उपधारा १ मा स्थानिय तहको कार्यकारी अधिकार संविधान र संघिय कानुनको अधिनमा रहि नगरकार्यपालिकामा निहित छ । त्यसै गरि उपधारा ५ मा नगरपालिकाको नाममा हुने निर्णय वा आदेश र तत्सम्बन्धी अधिकारको प्रमाणिकरण स्थानिय कानुन बमोजिम हुनेछ ।

स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा २ को (भ) मा स्थानिय कानुन भन्नाले नगर सभाले बनाएको कानुन सम्झनुपर्दछ भनि उल्लेख भए बमोजिम चापाकोट नगरपालिकाको संचितकोषमा प्राप्त हुने रकम बाट नगरपालिकाको विनियोजित ऐन, निति तथा कार्यक्रममा उल्लेखित योजना तथा कार्यक्रम उपभोक्ता समिती द्वारा कार्यान्वयन गर्न सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को संसोधन २०७३ को दफा ८ उपदफा र नियमावलि २०६३ संसोधन २०७३ को नियम ९७ को उपनियम हरुमा उपभोक्ता समितीले गर्न पाउने बमोजिमको अधिकार प्रयोग गरि प्रत्यक्ष रुपमा लाभान्वित हुने जनसमुदाय बाट गठित उपभोक्ता समिती बाट निर्माण हुने योजनामा वढि भन्दा वढि न्यायोचित, समान दृष्टि बाट जनसहभागिता जुटनुको साथै लामो समय टिकाउ, मर्मत सम्भारको व्यवस्थापन, अपनत्व, तर्जुमा कार्यान्वयन, अनुगमनमा पारदर्शिता, जवाफदेहि उत्तरदायि रहने, तोकिएको समयमानै योजना सम्पन्न भइ उपभोक्ता लाभान्वित हुनेगरि आयोजना योजनाहरु उपभोक्ता समितीबाट सञ्चालन गर्न कार्यविधी बनाउन वान्छनीय भएकोले स्थानिय सरकार ऐन, २०७४ को दफा १०२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरि चापाकोट नगरकार्यपालिकाले नगर उपभोक्ता समिति कार्य सञ्चालन कार्यविधि ऐन २०७४ बनाइ लागु गरिएको छ ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

- १). **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : (१) यस विधेयक को नाम उपभोक्ता समिती कार्यसञ्चालन कार्यविधि विधेयक २०७४ हुनेछ ।
(२). यो कार्यविधि विधेयक चापाकोट नगरपालिकाको नगर सभाको मिति देखि लागु हुने छ, तुरुन्त लागू हुनेछ ।
- २). **परिभाषा** : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस विधेयक मा -
१. **ऐन** भन्नाले नेपाल सरकार बाट जारी भएको स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ लाई जनाउछ ।

२. **योजना माग भन्नाले** उपभोक्ता वा लाभग्राहिले आफुको पहिलो आवश्यकता के हो र सहभागिता जुट्ने कति प्राथमिकता तोकि निश्चित रूपमा नगरपालिकाको सिलिडको आधारमा जनसहभागिता सहितको अनुमान बजेट राखि मागपत्र सम्बन्धित निकायमा पेश गर्ने कुरालाई जनाउछ ।

३. **उपभोक्ता भन्नाले** सम्पन्न योजना बाट प्रत्यक्ष लाभान्वीत हुने जनसमुह भन्नेकुरा बुझाउछ ।

४. **उपभोक्ता समिती भन्नाले** निर्माण कार्यबाट प्रत्यक्ष लाभ पाउने व्यक्तिहरुले कुनै योजना कार्यक्रम निर्माण सञ्चालन मर्मत सम्भार गर्नको लागि आफुहरु मध्येबाट नगर प्रमुखको समुपस्थितीमा निजले तोकेको वा गठन गरेको समिती सम्भन्नुपर्दछ ।

५. **आयोजना योजना कार्यक्रम भन्नाले** नगरवासीहरुलाई प्रत्यक्षरूपमा लाभ पुग्ने गरि गरिएको निर्माण, उत्पादन सेवा जस्ता उपलब्ध हुने कार्यलाई जनाउछ ।

६. **सम्भौता भन्नाले** उपभोक्ता समिती वा लाभग्राहि समुदायले गरिने योजनाको निर्माण कार्य, सेवाको प्रकृती निर्माण स्थल,लागत सहभागिता, परिमाण, लागत अनुमान, डिजाइन प्राविधिक सल्लाह दिने, नापजाच गर्न प्राविधिक सहयोग सुपरिवेक्षण, गुणस्तरिय रूपमा सम्पन्न गराउने,समय मर्मत सम्भार पेशकीको माग भुक्तानीको सर्त जस्ता कुराहरु गरि दुवै पक्ष विचको सम्भौता कागज लाई जनाउछ ।

७. **लागत अनुमान भन्नाले** सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ संशोधन र सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ संशोधन सहितको उपनियम १ मा उल्लेखित एक करोड सम्मको लागत अनुमान मुल्य अभिवृद्धी कर ओभरहेड कन्टेन्जेन्सी रकम र जनसहभागिताको अंश समेतको रकम समावेश हुने गरि योजना निर्माण सम्पन्न गर्न लाग्ने रकमलाई जनाउछ ।

८. **विकास योजना तथा परियोजना सम्बन्धी निती कानुन मापदण्ड तर्जुमा कार्यान्वयन अनुगमन मुल्यांकन र नियमन भन्नाले** स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को परिच्छेद ३ दफा ११ मानगरपालिकाको अधिकार भन्ने कुरा र उपदफा २ को (छ) को (१) बमोजिम बुझाउछ ।

९. **पेशकी रकम भन्नाले** तोकीएको योजनाको निर्माण कार्य सुरु गर्न उपभोक्ता समितीको निर्णय बमोजिम माग निवेदनका आधारमा कार्यालयबाट उपलब्ध गराउन सकिने निश्चित रकमलाई जनाउछ, तर मुल्यांकनका आधारमा पहिलो पेशकी फर्चौछट नहुदा सम्म दाश्रो पेशकी दिने छैन ।

१०. **मालसामान खरिद निर्माणकार्य र सेवाको विवरण स्विकृत गर्नुपर्ने भननाले** खरिद वा निर्माण कार्य गर्नु अघि स्पेशिफिकेशन योजना नक्सा डिजाइन र आवश्यकता अनुसार अन्य विरण स्विकृत गरेपछि खरिद गर्ने कार्यलाई जनाउछ ।

११. **बजेट भन्नाले** नगरपालिकाले निर्माण खरिदको लागि विनियोजन ऐनमा ब्यवस्था गरेको वार्षिक रकम लाई जनाउछ ।

१२. **गुरु योजना तयार गर्ने भन्नाले** एक वर्ष भन्दा बढी अवधि सञ्चालन हुने वा वार्षिक १० करोड रुपैया भन्दा बढि रकम लाग्ने योजना भन्ने बुझाउछ ।
१३. **वार्षिक खरिद योजना तयार गर्ने भन्नाले** वार्षिक १० लाख रुपैया भन्दा बढि रकम रहेको योजनाको खरिद योजना बनाउने भन्ने बुझाउछ ।
१४. **सञ्चित कोष भन्नाले** नगरपालिकामा प्राप्त हुने सम्पूर्ण राजस्व सहितको अनुदान रकम जम्मा हुने खाता लाई सम्भन्नु पर्दछ ।
१५. **मर्मत सम्भार कोष भन्नाले** नगरपालिका क्षेत्रमा सम्पन्न आयोजनाहरु वाट हरसमय लाभ लिन सकिने हुदा दुरुस्त अवस्थामा राख्न योजना तथा वस्तुको मर्मतको लागि गरिने खर्चलाई जनाउदछ ।
१६. **धरौटी रकम भन्नाले** कुनैकाम टुडगो नलागे सम्मको लागि सुरक्षण बापत राखिएको रकमलाई जनाउछ ।
१७. **जनसहभागिता भन्नाले** उपभोक्ताले योजनाको निर्माण र मर्मत गर्न नगद वा श्रमको निश्चित मुल्यलाई जनाउछ ।
१८. **प्राविधिक सहयोग भन्नाले** नगरपालिकाले सम्बन्धित कामको लागि उपभोक्ता समितीलाई नगरपालिकाले उपलब्ध गराउने प्राविधिकको पारिश्रमिक बुझाउनेलाई जनाउछ ।
१९. **हेभि मेशिन प्रयोग भन्नाले** सार्वजनिक खरिद नियमावलि २०६४ संशोधन सहित नियम ९७ को उपनियम ९ बमोजिम उपभाक्ता समिती बाट हुने निर्माण कार्यमा प्रचलित कानुनी स्विकृती लिएर लोडर एक्साभेटर रोलर डोजर ग्रेडर विटुमिन डिस्ट्रिब्युटर ब्वाईलर जस्ता मेशिनको प्रयोग गर्न पाइने भन्ने जनाउछ ।
२०. **आफै काम सम्पन्न गर्नुपर्ने भन्नाले** उपभाक्ता समितीले निर्माण ब्यवसायी वा सव-कन्ट्र्याक्टर बाट काम गराउन पाउनेछैन भन्ने बुझाउछ ।
२१. **सम्भौता तोड्ने भन्नाले** सम्भौता बमोजिम काम नगरि हिनामिना गरेको पाइएमा वा समितीले काम गर्न नसकी निर्माण ब्यवसायी मार्फत गरेमा सम्भौ तोडि नियमानुसार हुनेछ भन्ने कुरालाई जनाउछ ।
२२. **कार्यसम्पन्न जाचपास भन्नाले** उपभोक्ता समितीले निर्माण कार्य सम्पन्न गरेपछि नगरपालिकाले खटाएको प्राविधिक कर्मचारी बाट गरिएको मुल्यांकन न नापि किताब खर्चको विवरण अनुगमन समितीको जाचपासको निर्णय र प्रतिवेदन प्रमाण समेतलाई जनाउछ ।
२३. **सार्वजनिक परिक्षण भन्नाले** निर्माण गरिएको योजनाको सम्पूर्ण आम्दानि खर्चको विवरण प्राविधिकको प्रतिवेदन सहितको प्रमाणहरु उपभोक्ता भेलाबाट निर्णय गराउने कुरालाई जनाउछ भने उपभोक्ता समितीले प्राविधिक मुल्यांकन विल भरपाई सहितको समिती वा समुदायको बैठकबाट अनुमोदन वा निर्णय गराई नगरपालिकामा पेश गर्ने कुरालाई जनाउछ ।

२४. योजना हस्तान्तरण भन्नाले उपभोक्ता समिती वा लाभग्राहि समुदायले योजना निर्माण कार्य सम्पन्न भएपछि जाचपास तथा फरफारक गरेपछि नगरपालिकाले उपभोक्ता वा लाभग्राहिलाई योजना जिम्मा दिने कुरालाई जनाउछ ।

२५. योजना बाट शुल्क लिने भन्नाले उपभोक्ता वा लाभग्राहि समुदायको निर्णय बाट सोहि योजना मर्मत सम्भार गर्न नगरपालिकाको अनुमतिले योजनाबाट लाभान्वीत हुने उपभोक्ताहरुबाट निश्चित शुल्क लिइ मर्मत सम्भारकोष बैडकमा जम्मा गर्ने कुरालाई जनाउछ ।

२६. कारवाहि भन्नाले उपभोक्ता समितिले रकम हिनामिना गरेको ठहर भएमा सबै रकम सरकारी वा बाकी सरह नियमानुसार असुल गरिनेछ भन्ने कुरालाई कुभाउछ ।

२७. अनुसुचि फारम भन्नाले पारदर्शी जवाफदेहि बनाउन गराउन दुवापक्षे विच ऐन नियम अनुसार गरिने कागजलाई जनाउछ ।

२८. चापाकोट नगरपालिकाको मेशिनरि औजार भन्नाले नेपाल सरकार चन्दादाता बाट प्राप्त वा न पा आफैले विकास निर्माणमा प्रयोग गर्ने मेशिन वा औजारहरुलाई जनाउछ ।

परिच्छेद २

योजना तथा कार्यक्रम उपभोक्ता समितीबाट सञ्चालन सम्बन्धि ब्यवस्था

३) उपभोक्ता समितीबाट सञ्चालन हुने योजना

उपभोक्ता वा लाभग्राहिले प्रत्यक्ष रुपमा प्रयोग गर्ने वा सेवा लिने योजनाहरु नियममा उल्लेख भएबमोजिम निम्न विषयहरु उल्लेख हुने खालका योजनाहरु उपभोक्ता समिती वा लाभग्राहि समुदाय मार्फत सञ्चालन गर्न प्राथमिकता दिइनेछ ।

१. उपभोक्ताले नगद सहभागिता जुटाउने योजनाहरु

२. योजनाको सुरुमा माग हुदा जनसहभागिता उपभोक्ताले वेहार्ने गरि लागत स्टेमेट हुदा कुन कुन काम जनसहभागिता बाट हुने हो र कुन काम अनुदान बाट सञ्चालन हुने हो सो उल्लेख गरि सञ्चालन हुने योजनाहरु ।

३. गरिवि निवारण संग प्रत्यक्ष रुपमा सम्बन्धित योजनाहरु जस्तो उपभोक्ताहरुनै डकर्मी सिकर्मी लेवर आदि ।

४. उपभोक्ताहरुको बढी सहभागिता रहने योजनाहरु ।

५. योजनाको सुरु माग हुदाका वखत नै लागत सहभागितामा आधारित हो वा कुन अन्तर्गत सञ्चालन हुने हो सो को बारेमा उपभोक्ताको मागमा खुलेको योजनाहरु ।

परिच्छेद ३

उपभोक्ता समिति, अनुगमन समिति, गठन योग्यता र पदावधि सम्बन्धि व्यवस्था

४) समिति गठन सम्बन्धि:

. योजना स्थलमै योजनाबाट लाभ प्राप्त गर्ने लाभान्वीत उपभोक्ताहरूको भेलाबाट संस्था स्थायी रहने किसीम बाट न्यूनतम ७ सदस्यमध्ये उपभोक्ता समितिमा अध्यक्ष उपाध्यक्ष सचिव र कोषाध्यक्ष मध्येबाट २ जना महिला सहित सर्वसम्मत वा निर्वाचन प्रकृया द्वारा र विवादित भएमा नगर प्रमुखले तोकेर उपभोक्ता समिति गठन हुनेछ ।

५) योग्यता सम्बन्धि :

१. नेपालि नागरिकताको प्रमाण पत्र लिएको हुनुपर्छ ।

२. फौजदारि मुद्दाको अभियोग लागेको हुनुहुदैन ।

३. सरकारी नगद जिन्सी मासेको वा सरकारी सम्पत्ती हिनामिना गरेको पेशिक वेरुजु रहेको हुनु हुदैन ।

४. नेपाल सरकार प्रान्तिय सरकार स्थानिय सरकारमा नोकरी गरेको वा कुनैपनि सरकारी नोकरीमा रहेको ब्यक्ती हुनुहुदैन ।

५. कुनैपनि राजनैतिक दलको जिम्मेवार पदाधिकारी हुनुहुदैन ।

६. एउटा परिवारको एकजना मात्र समितिमा रहन पाउनेछ ।

७. एउटा ब्यक्ती एउटा समितिमा मात्र रहन पाउनेछ ।

८. जननिर्वाचित प्रतिनिधि समितिमा रहन नपाउने ।

९. अनुगमन समिति र उपभोक्ता समितिमा एउटै ब्यक्ती रहन नपाउने ।

१०. प्रचलित ऐन नियम अनुसार हुने ।

११. समितिका पदाधिकारि एवम् सदस्यको पदावधि ३ वर्षको हुनेछ, तर विधान अनुसार दर्ता धएका उ स को हकमा भने सोहि अनुसार हुनेछ ।

६) अनुगमन समिति सम्बन्धि गठन :

१. कम्तीमा १ महिला सहित ५ सदस्य रहेको अनुगमन समिति माथिको प्रकृया अनुसार नै हुनेछ ।

छ) योग्यता :

१. उपभोक्ता समितिको अनुसार नै हुनेछ ।

२. पदावधि र निवृत्तन प्रकृया उपभोक्ता समितिको अनुसार नै हुनेछ ।

परिच्छेद ४

उपभोक्ता समितिको काम कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धि व्यवस्था

७) उपभोक्ता समितिको काम कर्तव्य र अधिकार

यस कार्यविधि अनुसार उपभोक्ता समिति मार्फत योजना कार्यान्वयन वा सञ्चालन गराउदा उपभोक्ता समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

१. योजनाको लागत स्ट्रिमेट नक्सा डिजाइन प्राविधिक बाट गराउने ।

२. समितिको बैठक बसि लागत स्ट्रिमेटको विषयमा छलफल गराइ लागत सहभागिताको विषयमा निर्णय गर्ने ।

३. सो विषयमा उपभोक्ता भेला बाट पास गराउने ।

४. योजना सम्झौता गर्ने विषयमा उ स बाट निर्णय गर्ने ।

५. निवेदन सहित भाद्र महिना भित्र न पा कार्यालयमा पठाउने ।

६. काम गर्ने योजनाको सम्पुण विवरण तयार गर्ने ।

७. नगरपालिकाके प्राविधिक सल्लाह र सहयोगमा काम गर्ने ।

८. योजनाको कार्यान्वयन को समयमा प्राविधिक डिजाइन भन्दा फरक काम गर्न पाइने छैन । तर काम को डिजायन परिवर्तन गर्नुपरेमा समिति बाट निर्णय गरि सो को औचित्य प्रस्टयाई प्राविधिकको प्रतिवेदन सहित नगरपालिकामा पेश गर्ने रन पा वो निर्णय अनुसार परिवर्तन बमोजिम काम गर्न पाईनेछ ।

९. योजनाको लागि उपभोक्ताले ब्यहोर्ने सहभागिता नगर्दै रहेछ भने सो रकम न पा को खातामा जम्मा गर्ने र जनश्रम दान रहेछ भने कुन काम जनश्रम दान बाट गराउने हो त्यो अंश लागत स्ट्रिमेटमै खुलाएर मात्र सम्झौता गर्ने ।

१०. योजना निर्माणमा भएको प्रगति विवरण मासिक रुपमा न पा मा उपलब्ध गराउने ।

११. योजना कार्यान्वयन गराउदा स्थानिय स्रोत साधनको अधिकतम प्रयोग गर्ने ।

१२. योजनाको कार्यान्वयन गुणस्तरिय रुपमा हुनुपर्दछ । योजना सम्पन्न भएपछि नगरपालिका संग को सम्झौतामा रहेको नक्सा डिजाइन बमोजिम काम भएनभएको न पा बाट अनुगमन गराइ श्रेस्ता कायम गराउनु पर्दछ ।

१३. उपभोक्ता समितिको बैठक कम्तिमा २ पटक र आवश्यकता अनुसार वस्न सक्नेछ ।

१४. योजना सञ्चालनको वखत आइपरेका समस्याको समाधान उपभोक्ता समिति आफैले समाधान गर्ने र नसकेको खण्डमा न पा लाइ सिफारिस गरि पठाउने ।

१५. सम्झौता अनुसारको समयमा सम्पन्न गर्न नसकेको खण्डमा म्याद थपका लागि उ स को निर्णय समेत पेश गरि न पा मा निवेदन गर्नुपर्दछ ।

१६. सम्झौताको म्याद भित्र कार्य सम्पन्न गर्नुपर्दछ ।

१७. ५ लाख भन्दा माथिको योजनाको सम्बन्धमा योजनाको सुचना पाटि वा होडिड वार्ड सवेले देख्ने गरि न पा को अनुसार योजना स्थमै राख्नुपर्दछ ।

१८. उ स ले प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रुपमा ठेक्का लगाएको पाइएमा न पा भुक्तानि दिन बाध्य हुने छैन ।

१९. योजनाको कामको लागि रकम माग गर्दा निम्नानुसारको प्रमाण पेश गर्नुपर्दछ ।

क. रकम मागको उ स को निर्णयको साथमा माग निवेदन ।

ख. प्राविधिक वाट कामको मुल्यांकन

ग. प्रमाणित गरेको विल भरपाइ सहितको खर्चको फाटवमारि

घ. ज्यामि मिस्त्रि बो भुक्तानि भएमा डोरहाजिरि फारम

ड. विलमा लाग्ने कर सवै उपभोक्ता समितिले ब्यहार्नु पर्नेछ ।

च. सार्वजनिक परिक्षण र सामाजिक परिक्षण गराउनु पर्नेछ ।

छ. अनुगमन समितिको निर्णय, काम गर्दा खालि स्थानको काम गर्दाको सिलान्यास गर्दाको र काम सम्पन्न गरेको तस्विर अनिवार्य रुपमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

२०. योजना संरक्षण र मर्मत सम्भार गर्ने ।

२१. मर्मत संभारको प्रयोजनमा मर्मत शुल्क उपभोक्ताहरुवाट उठाउने बैङ्क खाता खोलि जम्मा गर्ने

२२. सम्पन्न योजनावाट उपभोक्ताहरु लावान्नीत अवस्था गुणस्तर जस्ता कुराको समिक्षा एवम् मुल्यांकन गरि न पा मा पेश गर्ने ।

परिच्छेद ५

जनसहभागिता तथा लागत सहभागिता सम्बन्धि व्यवस्था

उपभोक्ता समितिबाट संचालन हुने योजना उपभोक्ताले व्यहार्नपर्ने न्यूनतम अंश नगद एवं जनसहभागिता देहाय बमोजिम हुनेछ ।

१ चापाकोट नपा लाई २ भागमा विभाजन गरिएको छ ।

क. सहरि क्षेत्र

ख. ग्रामिण क्षेत्र

१ शहरी क्षेत्र भन्नाले व्यापारिक तथा औधोगिक तथा आर सि सि घरहरु रहेको, वस्ती विकास, व्यक्तिगत आर्थिक प्रगती, कालोपत्रे तथा व्यवस्थित सडक, समथर भुभाग क्षेत्रलाई जनाउछ ।

२ ग्रामिण क्षेत्र भन्नाले सागुरो विकास नभैसकेका कच्ची सडकहरु, साना कच्ची अव्यवस्थित घर, व्यक्तिगत आय कम भएको क्षेत्रलाई जनाउछ । जसमा उपभोक्ताले व्यहार्नपर्ने न्यूनतम अंश नगद एवं जनसहभागिता देहाय बमोजिम हुनेछ

१ माटोको काममा लागतस्टमेटको २५ प्रतिशत,

२ ग्राभेलको काममा २० प्रतिशत,

३ सडक कालोपत्रे ४० प्रतिशत,

४ खा.पा नदि नियन्त्रण सिञ्चाईमा २० प्रतिशत

नोट : संघीय र प्रान्तिय सरकार, गै.स.स., संघसंस्था दातृनिकायबाट प्राप्त अनुदान र शर्त अनुसार संसोधन हुनेमा बाहेक अनुदान मात्र प्राप्त हुनेकोमा उपरोक्त अनुसारनै हुनेछ ।

५. न. पा. बाट गरिएको प्लटिड क्षेत्रको पूर्वाधार विकासको आयोजनाहरुको हकमा उ स को ४० प्रतिशत सहभागीता नगदै जम्मा गर्नपर्नेछ ।

द) जनसहभागितामा पूर्वाधार विकासका लागि ग्रामिणक्षेत्र लाई ३ भागमा विभाजन गरिएको छ ।

१ सुगम,

२ मध्यम

३ अतिदुर्गम

१. समथल भुभाग, धुले सडक, वस्ती विकासको लागि वढी संभावना र कृषिको उत्पादन हुने क्षेत्र सुगम भनिएको छ ।

२. पहाडी क्षेत्र, कच्चि सागुरो सडक, पर्यटकीय विकासको संभावना रहेको, ठाडो भिरालो जग्गा , समथल भिरालो र वस्ती विकासको वढि संभावना रहेको कृषि, फलफूल उत्पादन हुने क्षेत्र मध्यम रुपमा राखिएको छ ।

३. धेरै भिरालो पहाडी जमिन, जंगल, पहाड चट्टान, गौचरन, सार्वजनिक, सरकारी जग्गा रहेको पहाडी वस्ती, वस्ती विकास गर्न गाह्रो कृषि र फलफूल खेति गर्न पनि धेरै उत्पादन गर्न नसकिने र धुले सडक रहेको क्षेत्र दुर्गम भनिएकोछ ।

१. सुगम ग्रामिण क्षेत्रमा

१. माटो कटिङ्गको काम ३५ प्रतिशत,
२. सडक ग्राभेल ४० प्रतिशत,
३. सडक कालो पत्रे ४० प्रतिशत,
४. खा. पा., सिंचाई, नदी नियन्त्रण २० प्रतिशत,
५. अन्य निर्माणमा २५ प्रतिशत तोकिएको छ ।

२. मध्यम ग्रामिण क्षेत्रमा

१. माटो कटिङ्गको काम ३० प्रतिशत,
२. सडक ग्राभेल ३० प्रतिशत,
३. सडक कालो पत्रे ३० प्रतिशत,
४. खा.पा., सिंचाई, पहिरो नियन्त्रण २० प्रतिशत,
५. अन्य निर्माण २० प्रतिशत तोकिएको छ ।

३ अति दुर्गम ग्रामिण क्षेत्र

- १.माटोको काममा १५ प्रतिशत
- २ सडक ग्राभेल १० प्रतिशत
३. सडक कालोपत्रे ५ प्रतिशत
४. खा. पा सिंचाई पहिरो नियन्त्रण ५ प्रतिशत

५. अन्य निर्माणमा ५ प्रतिशत तोकिएको छ ।

नोट : १ लाख सम्मको योजना ग्रामिण क्षेत्रमा संचालन हुदा जनसहभागिता वापतको अंश लागतस्टमेट कामको अंश उपभोक्ताले ब्यहार्ने श्रमदानबाट काम गरिनेगरि स्पष्ट उल्लेख गरेर निर्माण कार्य गरिनेछ ।

९) न पा बाट गर्न सकिने सहयोग, निर्देशन, सल्लाह, सुझावको ब्यवस्था

१. उपभोक्ता समितिले पालना गर्नुपर्ने ऐन नियम र निर्देशिका बारे जानकारी गराउने ।

२. तालिम दिने भाद्र महिना बाट नै योजनाको काम सुवात गर्ने ।

३. मयाद थपको माग भइ आएमा बैशाख सम्ममा सक्नेगरि मयाद थप गर्ने ।

४. जनसहभागिताको मुल्यांकन गर्ने ।

५. कुनै समस्या परेमा सो को समाधान गर्ने ।

६. प्रविधिक लागत स्टमेट गर्न लगाउने ।

७. योजना सम्झौता गराउने र प्रचलित ऐन नियम बमोजिम सोहि कामको लागि पेशिक रकम दिने तर दिन बाध्य हुने छैन ।

८. योजनाको सथलगत निरिक्षण, अनुगमन, सुपरिवेक्षण तथा प्राविधिक मुल्यांकन गराउने कार्यसम्पादन मुल्यांकन प्रतिवेदन तयार गर्न लगाउने ।

९. उ स दर्ता गराउने र लगत तयार गर्ने विधान तयार गर्ने ।

१०. सार्वजनिक परिक्षण तयार गर्न लगाउने

११. ऐन नियममा ब्यवस्था भएबमोजिम प्रमाणका आधारमा निकास दिने ।

१२. अन्तिम किस्ता मागको निवेदन सहितको सम्पूर्ण प्रमाण दर्ता गराएको १ महिना भित्र अन्तिम किस्ता भुक्तानि गरि फरफारक हुनेछ ।

१३. फरफारक पछि योजना उ स लाई हस्तान्तरणको प्रकृया अधि बढाइने छ ।

१४. बहुवर्षिय योजना बाहेक सबै योजनाहरु बैशाख मसान्त सम्म सम्पन्न गर्ने र त्यो भन्दा पछाडि भुक्तानि रोक्नेछ ।

१५. योजनाको म्याद थप गर्नु परेमा आवश्यकता अनुसार न पा ले गर्नेछ ।
१६. उ स सुचिकृत गर्ने र अध्यावधिक गर्नेछ ।
१७. २५ हजार सम्मको योजनाको हकमा सोभै उ स को अध्यक्षको नाममा भुक्तानि हुने गरि रकम उपलब्ध गराउनेछ ।
१८. २५ हजार भन्दा माथिको योजनाको सम्बन्धमा सबै योजनाको नाममा नै बैङ्क खाता खोल्न लगाइ बैङ्क मार्फत भुक्तानि दिनेछ ।
१९. योजनाको रकम हिनामिना गरेको तथा व्यक्तिगत प्रयोजनमा लगाएको , राम्रो काम नगरेर जस्ता कार्य गरेको पाईएमा तुरुन्त काम रोक्न लगाई छानविन गरि कारवाही अगाडि वढाईनेछ ।
२०. उपभोक्ता समितीको निर्णय बमोजिम पाएक पर्ने बैकमा उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्ष को संयुक्त दस्तखत बाट खाता संचालन गरिने छ ।
२१. बैक पासवुक र चेकवुक जाच परीक्षण गर्न सकिन्छ ।
२२. संभौता बमोजिम योजनाकार्य संचालनको लागि कामको प्रकृति हेरी अग्रिम रुपमा कार्यतालिका समेतका प्रमाण संकलन गरी कुल अंकको आवश्यकता हेरी नगरप्रमुखले पेस्की रकम उपलब्ध गराउन सक्नेछ । तर ऐन नियमले रोक लगाएको हकमा उक्त दफा कार्यगर्न वाध्य गराईने छैन ।
२३. दास्रो किस्ताको हकमा पहिलो किस्ता रकमवाट गर्नपर्ने कामको सम्पन्न गरेको प्राविधिक मुल्यांकन रनिङ्गविल खर्च का प्रमाणित विल उपभोक्ता समितिको निर्णय सहितका आधारमा पहिलो किस्ता वापतको रकम पेशकी फर्छ्यौट गरी दोस्रो किस्ता उपलब्ध गराईने छ ।
२४. अत्तिम किस्ता भुक्तानिका लागि उपभोक्ता समितिको निर्णय सहित प्रमाणित विल भरपाई कार्यसम्पन्न भएको व्यहोराको निवेदन उपभोक्ता समितिले दर्ता गराउनुपर्ने छ ।
२५. निवेदन दर्ता पस्चात नगरपालिका बाट प्राविधिक पठाई नापजाच गर्न लगाई कामको मुल्यांकन कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन नापी किताव समेतको प्राविधिक प्रतिवेदन सहित पेश गर्नुपर्ने छ ।
२६. प्राविधिक बाट प्राप्त भएको प्रतिवेदनको एक प्रति उपभोक्ता समितिलाई उपलब्ध गराउने र उक्त समितिले प्राप्त प्रतिवेदन सहितका खर्चका विलभरपाई को विवरण उपभोक्ता समिति र सार्वजानिक
२७. भेलामा पेश गरी सार्वजानीक परीक्षण गराएको निर्णय नगरपालिकामा पेश गर्नुपर्ने छ ।
२८. नगरपालिकाले अनुगमन जाचपास तथा फरफारक समितिबाट अनुगमन गराइ सम्पन्न भएको निर्णय भएमा प्रतिवेदन प्माण हरुको आधारमा भुक्तानि दिनेछ ।

परिच्छेद ६

बैङ्क खाता सम्बन्धि ब्यवस्था

१. २५ हजार भन्दा माथिको योजनाको नाममा संबन्धित बैङ्क खाता खोल्नु पर्दछ ।

२. बैङ्क खाता अध्यक्ष सचिव र कोषाध्यक्षको संयुक्त दस्तखत बाट सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।
३. सबै भुक्तानि बैङ्कमार्फत गरिनेछ ।
४. प्रचलित ऐन नियम अनुसार लेखा दुरुस्त राख्नुपर्दछ ।
५. हिसाब किताब न पना मा जाँच हुनेछ ।
६. उ स ले बुझाउनुपर्ने राजस्व बुझाउनुपर्नेछ साथै योजनाको भुक्तानि हुदा राजस्व र निर्णय बमोजिम लाग्ने कन्टेन्जेन्सि रकम रमर्मत सम्भार संभारकोषमा जम्मा हुने रकम समेत न पा कार्यालयबाट कटटी गरेर भुक्तानि गरिने छ ।
७. योजनाको सक्कली विल भरपाइ पेश गरि प्रतिलिपि उ स ले राख्नु पर्दछ ।
- ८ सार्वजनिक परिक्षण र लेखा परिक्षण गराउनुपर्दछ ।
- ९ मर्मत संभार कोष संचालन गरि रकम जम्मा गरि सो बाट मर्मत गरि योजनाको अवस्था दुरुस्त राख्ने ।
१०. न पा ले लेखा सम्बन्धि दिएको निर्देशन उ स ले पालना गर्नुपर्दछ ।
११. ऐन नियम मा ब्यवस्था भए बमोजिम गर्ने ।

परिच्छेद ७

विविध :

चापाकोट नगरपालिकाको उपभोक्ता समितिको कार्यकञ्चालन कार्यविधि २०७४ मा लेखिएका वुदाहरुमा संघिय प्रान्तिय सरकारबाट जारिभएको ऐन नियम र प्रचलित ऐन नियम संग बाभिएको खण्डमा सोतः खारेज भएर जानेछ र संघिय र प्रान्तिय कानुन र प्रचलित ऐन नियम बमोजिम हुनेछ । यस कार्यविधिमा सुधार तथा स.सोधन गर्न आवश्यक देखिएमा नगरकायैपालिकाको बेठक बाट संशोधन गर्न सकिनेछ । अनुसुचि फारमहरु सबै कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्नेछ । ऐन नियम अनुसारका फारम रहनुको साथै आवश्यकता अनुसार नया तयार गर्न समेत सकिने छ ।